

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЖИТОМИРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
Навчально-науковий інститут педагогіки
Кафедра англійської мови з методиками викладання у дошкільній та
початковій освіті

Освітньо-кваліфікаційний рівень - **магістр**

Дипломна робота на тему:

**«ФОРМУВАННЯ ОСНОВ ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ УЧНІВ
ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ З УРАХУВАННЯМ МІЖДИСЦИПЛІНАРНИХ
ЗВ'ЯЗКІВ»**

Виконала:

студентка VI курсу, 61 групи

напряму підготовки 8.01010201

Початкова освіта

денної форми навчання

Тишкевич Юлія Миколаївна

Керівник: кандидат педагогічних наук,
доцент

Самойлюкевич Інна Володимирівна

Рецензент: кандидат педагогічних

наук, викладач кафедри

іноземної мови

Житомирського національного

агроекологічного університету

Кубрак С. В.

Допущено до захисту рішенням кафедри англійської мови з методиками
викладання у дошкільній та початковій освіті

Протокол № від 24 квітня 2014 року

Завідувач кафедри: кандидат педагогічних наук, доцент Самойлюкевич І. В.

Житомир – 2014

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ОСНОВ ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ.....	10
1.1.Формування основ лексичної компетенції як мета навчання лексики в початковій школі.....	10
1.2.Психологічні особливості учнів молодшого шкільного віку та їх урахування у процесі навчання лексики.....	19
1.3 Резервні можливості використання міждисциплінарних зв'язків у процесі навчання лексики в початковій школі.....	25
РОЗДІЛ 2.МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ ОСНОВ ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ З УРАХУВАННЯМ МІЖДИСЦИПЛІНАРНИХ ЗВ'ЯЗКІВ.....	42
2.1. Відбір лексики для формування основ лексичної компетенції учнів початкової школи з урахуванням міждисциплінарних зв'язків.....	42
2.2. Система вправ для формування основ лексичної компетенції молодших школярів з урахуванням міждисциплінарних зв'язків	47
2.3. Комплекс вправ для формування основ лексичної компетенції учнів початкової школи у тематичному циклі занять.....	57
РОЗДІЛ 3. ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ФОРМУВАННЯ ОСНОВ ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ З УРАХУВАННЯМ МІЖДИСЦИПЛІНАРНИХ ЗВ'ЯЗКІВ.....	69
3.1. Експериментальна перевірка запропонованої методики формування основ лексичної компетенції учнів початкової школи з урахуванням міждисциплінарних зв'язків	69

3.2. Методичні рекомендації щодо формування основ лексичної компетенції молодших школярів з урахуванням міждисциплінарних зв'язків.....	76
ВИСНОВКИ.....	82
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	89
ДОДАТКИ.....	96
А. Експериментальне дослідження стану методичної підготовки вчителів іноземних мов до використання інтегрованого підходу на уроках англійської мови в дошкільній та початковій освіті.	
Б. Використання міжпредметних форм, засобів і методів навчання англійської мови у тематичних циклах уроків.	
В. Зв'язок англійської мови з музичним мистецтвом.	
Г. Зв'язок англійської мови з образотворчим мистецтвом.	
Д. Зв'язок англійської мови з інформатикою.	
Е. Зв'язок англійської мови з природознавством.	
Є. Відбір лексики за додатковими критеріями для 1 класу за темами «Іграшки», «Тварини», «Шкільне приладдя».	
Ж. Зразки тестових завдань для констатуючого зрізу. Lexical Test “My Family”.	
З. Зразки тестових завдань для післяекспериментального зрізу. Lexical Test „Holidays”.	

ВСТУП

Актуальність дослідження. Навчання англійської мови як засобу міжкультурного спілкування вимагає цілеспрямованої уваги. Роль англійської мови у світі в 21 столітті значно зросла. Це пояснюється, зокрема, тим, що нею володіє приблизно 31% громадян Євросоюзу, а для 16% вона є рідною. Сьогодні англійська мова стала мовою техніки, науки, культури, бізнесу. Про це свідчать факти: три чверті світової кореспонденції, 80% електронної пошти та інтернет ведеться англійською. Більшість міжнародних документів, статей, літературних творів, інструкцій написано англійською мовою. Знання англійської мови розширює кругозір, дозволяє більше дізнатися про культуру та звичаї інших народів.

Питання методики навчання іноземної мови порушувалось досить давно, проте сьогодні у зв'язку зі зростанням ролі англійської мови питання спілкування англійською мовою досліджується ще глибше. Значну увагу вчені приділяють поняттю «комунікативна компетенція». Це поняття з'явилося в методиці навчання іноземної мови у 80-ті роки, запропонував його американський учений Д. Хаймзом, який трактував комунікативну компетенцію як інтегративне утворення, що включає поряд з лінгвістичними і соціально-культурні компоненти.

Одним із важливих завдань, яке ставиться перед учнями при вивченні іноземної мови, є оволодіння лексичною компетенцією, оскільки вона є складовою комунікативної компетенції учнів. Велике значення і актуальності набуває формування основ лексичної компетенції учнів початкової школи, через те, що саме молодші школярі мають більшу здатність і готовність до засвоєння великої кількості лексичних одиниць. Молодший шкільний вік є віком становлення особистості дитини. За словами М. М. Заброцького, у цей час відбувається перебудова всієї системи відносин дитини з дійсністю. Учені дійшли згоди в тому, що організований вплив на дитину у період

молодшого шкільного віку дає їй можливість швидко і легко опанувати розмовну форму іноземної мови[19].

Питання методики навчання лексики іноземних мов розглядалися багатьма дослідниками, такими як В.А. Бухбіндером, Н.І. Гез, Зимньою І.О., І.Л. Бім, Шатіловим С.Ф., Шацьким В.Н., Друзьом Г.О., Жилко Н.М., Кузьменком Ю.В. У деяких роботах, присвячених навчання іноземної мови у початковій школі, питання навчання лексики порушувалися попутно, в руслі дослідження інших проблем (наприклад, в роботах Н.А. Горлової, О.Ю. Дігтяра, Н.В. Добриніної, Є.І. Негневицької, М.Т. Оганесяна, Л.А. Цветкової, та ін.)

Детальний аналіз робіт і досліджень, присвячених вивченню психічних особливостей учнів молодшого шкільного віку дозволяє стверджувати, що саме цей віковий період є найбільш продуктивним для засвоєння знань, умінь і навичок при вивченні іноземної мови. Особливості та динаміка розумових операцій у процесі розвитку комунікативної компетенції розглядаються в роботах Н.Б. Буртового, Н.С. Колмогорова, Ю.І. Пассова. Аналіз спеціальної літератури, доповнений надбаннями позитивного педагогічного досвіду та досвіду авторів, переконує в тому, що початок раннього вивчення іноземної мови містить у собі вагомі психологічні передумови для оволодіння молодшими школярами основами елементарної комунікативної компетенції.

Лексична компетенція визначається сучасними вченими (О.П. Аматыєва, А.М. Богуш, С.Л. Куліш, С.Ю. Ніколаєва та ін.) як наявність певного запасу лексичних одиниць (ЛЮ) з урахуванням віку школярів, здатність адекватно їх використовувати: коректно вимовляти і писати, правильно організувати граматично, розуміти на слух і в процесі читання, оперувати ними в актах комунікації у потрібному темпі і в різноманітних значеннях, доречно вживати образні вислови, прислів'я, приказки, фразеологічні звороти для досягнення відповідного комунікативно-функціонального результату.

Відповідно до вимог програми з іноземних мов (2012р.) і Державного стандарту початкової освіти (2013р.), практична мета навчання іноземної мови у загальноосвітній школі полягає у формуванні в учнів певного рівня іноземної комунікативної компетенції, тобто здатності спілкуватися іноземною мовою. Тому сформована лексична компетенція стає підґрунтям для реалізації мовленнєвої, соціокультурної та соціолінгвістичної компетенцій школярів. Згідно з програмою, початковий етап навчання іноземної мови у сучасному загальноосвітньому навчальному закладі надзвичайно важливий, оскільки в цей період закладаються психолінгвістичні основи іноземної комунікативної компетенції, необхідні та достатні для подальшого її розвитку й удосконалення. Тут відбувається становлення засад для формування іноземних фонетичних, лексичних, граматичних та орфографічних навичок, а також умінь в аудіюванні, говорінні, читанні й письмі у межах програмних вимог [72].

Варто відмітити, що не менш важливу роль у формуванні лексичної компетенції молодших школярів відіграють міждисциплінарні зв'язки. Вченими встановлено, що показником розумового розвитку учня є перенесення знань з одного предмета в інший, який характеризує продуктивність пізнавальної діяльності. Перенесення полягає в міжпредметному узагальненні відомого і синтезуванні нового, узагальненого знання. Міжпредметні зв'язки у навчанні вносять елементи творчості в розумову діяльність учня, а також елементи репродукції та пошуку, які проявляються в пізнавальній діяльності [11, с.36]. На основі міжпредметних зв'язків будуються інтегровані уроки, які в свою чергу активізують інтерес учнів до предмета. Сучасні дослідники розглядають поняття міждисциплінарності як найбільш поширений метод реалізації комплексного навчання, в яких загальна тема вивчається більш ніж в одній області змісту. Базою для міжпредметних зв'язків виступає навчальна програма дисципліни, яка спільно розроблена учасниками навчального процесу з урахуванням важливих питань.

Проблема міжпредметних зв'язків на уроках іноземної мови не нова. Однак у наш час вона звучить з особливою силою щодо вивчення іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах. Іноземна мова, на відміну від інших навчальних дисциплін, відкрита для численних міжпредметних зв'язків, для використання інформації з інших галузей знань. Навчання іноземної мови у молодшому шкільному віці будується на основі знання рідної мови, через це навчання англійській мові не заперечує вплив рідної мови. Досить часто форми, методи і засоби, які використовуються при навчанні англійській мові співпадають з тими, що використовуються на інших предметах. Реалізація міжпредметних зв'язків при викладанні іноземних мов носить ще до деякої міри епізодичний характер. Це пояснюється, насамперед, відсутністю скоординованості між навчальними програмами з іноземної мови та інших загальних дисциплін, що унеможливорює свідоме перенесення учнями набутих знань у сферу іноземної мови. Найчастіше міжпредметні зв'язки встановлюються під час вивчення нового матеріалу, зокрема при з'ясуванні теоретичних питань у формі розповіді або невеличких коментарів у формі бесіди; виконані вправ лексичного, етимологічного, стилістичного характеру або самостійних завдань з розвитку зв'язного мовлення; складанні невеличких доповідей учнів на теми мовознавчого, історичного, літературного характеру тощо.

Проблема міжпредметних зв'язків є актуальною, оскільки взаємний зв'язок предметів витікає із завдань комплексного підходу до навчання та виховання. Міжпредметні зв'язки у певних межах враховують спільне між предметами як за змістом, так і в навчально-виховному процесі. Через це проблема формування основ лексичної компетенції учнів початкової школи з урахуванням міждисциплінарних зв'язків – одна з найважливіших методичних проблем сьогодні. Вона з кожним роком привертає все більшу увагу дослідників у нас і за кордоном та не є розкритою повністю.

Таким чином, соціальна значущість проблеми формування основ лексичної компетенції з урахуванням міждисциплінарних зв'язків та

недостатня розробленість цих питань в сучасній методиці викладання іноземної мови зумовила вибір теми магістерської роботи «Формування основ лексичної компетенції учнів початкової школи з урахуванням міждисциплінарних зв'язків».

Об'єкт дослідження: процес навчання іншомовної лексики в початковій школі.

Предмет дослідження: форми, методи та засоби формування основ лексичної компетенції дітей молодшого шкільного віку.

Мета дослідження: розробити та науково обґрунтувати методику формування основ лексичної компетенції дітей молодшого шкільного віку з урахуванням міждисциплінарних зв'язків.

Завдання дослідження:

1. Здійснити теоретичний аналіз проблеми формування основ лексичної компетенції молодших школярів з урахуванням міждисциплінарних зв'язків.
2. Розробити науково-обґрунтовану систему вправ для формування основ лексичної компетенції молодших школярів з урахуванням міждисциплінарних зв'язків.
3. Експериментально перевірити запропоновану методику.
4. Розробити методичні рекомендації щодо формування основ лексичної компетенції молодших школярів з урахуванням міждисциплінарних зв'язків.

Методи дослідження. У дослідженні було використано комплекс теоретичних, емпіричних, статистичних методів, серед яких: теоретичний аналіз та систематизація наукових даних з проблеми; метод спостереження; анкетування; методичний експеримент; статистичні методи обробки результатів дослідження.

Експериментальна база дослідження. Дослідження проводилося на базі Вигнанської ЗОШ I-II ступенів Любарського району.

Наукова новизна дослідження: отримані результати у ході дослідження постають новими у контексті поглибленого вивчення процесу формування основ лексичної компетенції молодших школярів з урахуванням міждисциплінарних зв'язків. У роботі удосконалено характеристики лексичної компетенції за рахунок введення маловідомих фактів, що характеризують її як складову комунікативної компетенції. Установлено зв'язок англійської мови з іншими предметами початкового циклу не лише на теоретичному рівні, а й у ході практичних занять. Запропоновано методiku навчання лексики молодших школярів, що включає систему вправ. Запропонована система вправ складається з двох підсистем, що дає змогу здійснити дослідження в однакових умовах для навчання, проте різним способом.

Підтверджено гіпотезу про те, що засвоєння активної та пасивної лексики учнями початкової школи паралельно є більш ефективним. Надано методичні рекомендації, а також виявлено можливості й перспективи застосування методики навчання лексики молодших школярів з урахуванням міждисциплінарних зв'язків.

Теоретичне значення роботи полягає у тому, що у ній уточнено сутність понять «лексична компетенція» та «міждисциплінарні зв'язки»; сформульовано вимоги до вправ для формування основ лексичної компетенції молодших школярів з урахуванням міждисциплінарних зв'язків.

Практичне значення роботи. Результати даного дослідження можуть бути використані вчителями–практиками при організації навчально-виховного процесу з учнями молодшого шкільного віку а також навчання студентів у курсі лекцій із методики викладання іноземних мов.

Надійність та вірогідність отриманих даних забезпечувалися різнобічним теоретичним аналізом досліджуваної проблеми, використанням методик і методичних прийомів, які відповідали меті та завданням дослідження, застосуванням методів математичної статистики.

Апробація результатів дослідження: результати дослідження були представлені у вигляді публікації статті «Формування оснoв лексичної компетенції молодших школярів з урахуванням міждисциплінарних зв'язків» в навчальному посібнику та методичній майстерні на міському науково-практичному семінарі «Роль бінарних занять з англійської мови та музики у розвитку творчих здібностей дітей», що відбувся 26 лютого 2014 року в НВК №34 м. Житомира з доповіддю на тему: «Інтегроване навчання англійської мови в початковій та дошкільній освіті: теорія та практика».

Структура і обсяг магістерської роботи. Магістерська робота складається із вступу, трьох розділів, висновків до кожного розділу, загальних висновків, списку використаних джерел (74 позиції). Загальний обсяг роботи складає 95 сторінок.

ВИСНОВКИ

В межах даного дослідження нами було вивчено суть поняття «лексична компетенція» як складової комунікативної компетенції, а також «міждисциплінарні зв'язки»; психологічні особливості дітей молодшого шкільного віку та резервні можливості МДЗ. На основі проведеного дослідження можна зробити наступні висновки:

1. Враховуючи сутність поняття лексичної компетенції, її основні ознаки, ми відмітили, що вона є складовою комунікативної компетенції; виділили 3 основні етапи у роботі над лексикою - ознайомлення та первинне закріплення; рецептивно-репродуктивне опрацювання ЛО на рівні речення; розвиток умінь використання лексичних одиниць у різних видах мовленнєвої діяльності на рівні понадфразової єдності. Проаналізувавши кожен з етапів навчання лексики, ми помітили, що у ході ознайомлення та роботи над лексичними одиницями різних тем англійської мови існує зв'язок з темами інших предметів початкового циклу, що дає можливість говорити про міждисциплінарні зв'язки англійської мови з іншими предметами. Розглядаючи можливості формування основ лексичної компетенції учнів початкової школи, ми відмітили вплив психолого-фізіологічних особливостей дітей на навчально-виховний процес. Ми вивчили особливості таких психологічних процесів молодших школярів, як пам'ять, увага, уява, розумові здібності, мислення, сприйняття. Проаналізувавши роль міжпредметних зв'язків при навчанні лексики молодших школярів, ми відзначили, що їх здійснення допомагає формуванню в учнів цілісного уявлення про явища природи і взаємозв'язку між ними і тому робить знання практично більш значущими і застосовними, це допомагає учням використовувати при вивченні іноземної мови ті знання і вміння, які вони придбали при вивченні інших предметів. Нами було розкрито зв'язок англійської мови з цими предметами з урахуванням традиційного та інноваційного підходів на основі форм, методів та засобів навчання.

2. Для того, щоб правильно організувати процес засвоєння лексичних одиниць молодшими школярами, нами була розроблена система вправ для навчання лексики молодших школярів з урахуванням МДЗ. З огляду на вихідний тематичний та додатковий дидактичний критерії, нами була відібрана лексика для формування основ лексичної компетенції учнів початкової школи та висунені вимоги до вправ. З урахуванням вимог до вправ для навчання лексики молодших школярів, нами був розроблений комплекс вправ для навчання лексики молодших школярів з урахуванням МДЗ, що складається з двох підсистем: - підсистема А – (підсистема вправ для формування рецептивної лексичної навички) та підсистема Б – (підсистема вправ для формування репродуктивної лексичної навички). Підсистема А містить два етапи, яким відповідають два типи вправ – рецептивно-репродуктивні не комунікативні та репродуктивно-продуктивні умовно-комунікативні, оскільки для формування рецептивної лексичної навички використовуються 2 групи вправ – вправи для введення лексичних одиниць та вправи для рецептивного опрацювання лексичних одиниць. З огляду на 3 групи вправ – рецептивно-репродуктивні не комунікативні, репродуктивно-продуктивні умовно-комунікативні та продуктивні комунікативні, для формування репродуктивної лексичної навички підсистема Б побудована за трьома етапами.

3. Враховуючи розроблену систему вправ, що складається з 2-х підсистем, нами було експериментально перевірено ефективність її застосування на практиці з метою підвищення та покращення навчально-виховного процесу. Результати перевірки показують, що показники в ЕГ-2 зросли на 37%, тоді як у ЕГ-1 – на 8%. Отримані дані свідчать про те, що запропонована нами методика на основі паралельного вивчення активного і пасивного лексичного словника учнями є ефективною.

4. На основі результатів проведеного нами теоретичного дослідження та експериментального навчання ми розробили методичні рекомендації щодо формування основ лексичної компетенції молодших

школярів з урахуванням міждисциплінарних зв'язків, які полегшують співпрацю з учнями початкової школи, а також дають оцінку розробленій нами методиці навчання лексики молодших школярів з урахуванням МДЗ.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Азимов Э.Г. Словарь методических терминов (теория и практика преподавания языков) /Э.Г. Азимов, А.Н. Щукин. – СПб.: Златоуст, 1999. – 472 с.
2. Амонашвили Ш.А. Психологические особенности усвоения второго языка младшими школьниками // ИЯШ. – 1986. – №2. – С.24-27.
3. Безкоровайна Ю. Унаочнення як засіб формування іншомовної лексичної компетенції учнів // Студентський науковий альманах факультету іноземних мов. – 2009. Вип. 1(6) – С. 230–234.
4. Бігич О.Б. Теорія і практика формування методичної компетенції вчителя іноземної мови початкової школи: Навч. посібник. – К.: Ленвіт, 2006. – С. 39-60.
5. Бочарова Л.Н. Игры на уроках английского языка на начальной и средней ступенях обучения // ИЯШ. – 1996. – №3. – С.50-52.
6. Бухбиндер В.А. Методика интенсивного обучения иностранным языкам/ под. ред. Бухбиндера В. А., Китайгородской Г.А. – К.: Высш. школа, 1988. – С. 92–100.
7. Ветохов А.М. Психологические предпосылки успешного обучения иностранным языкам учащихся школ // Вісник КДЛУ. Серія "Педагогіка та психологія". – К.: Вид. центр КДЛУ, 2000. – Вип.2. – С.31 – 36.
8. Веренинова Ж.Б. Роль песни при обучении английскому произношению //Иностранные языки в школе. – 1998. – №6. – С.65-70.
9. Вишневський О.І. Методика навчання іноземних мов: Навч. посіб. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2011. – С. 46-59.
10. Выготский Л.С. Мышление и речь. Избранные психологические исследования. – М., 1956

11. Воробйова І. Міжпредметні зв'язки у контексті поглиблення соціокультурного компонента навчання іноземних мов// Іноземні мови в навчальних закладах. – 2008. Вип. 1(29). – С. 36.
12. Гальскова Н.Д. Современная методика обучения иностранным языкам. – М.:Аркти-Глосса, 2000. – 165 с.
13. Гвоздева А.В., Сороковых Г.В. Индивидуальные особенности восприятия и познания при изучении иностранных языков // ИЯШ. – 1999. – №5. – С.73-79.
14. Гез Н.И., Ляховицкий М. В., Миролубов А.А. та ін. Методика обучения иностранным языкам в средней школе. – М.: Высш. школа, 1982. – С. 21-42.
15. Гордєєва А.Й., Кулик С.Й. Формування англомовної лексичної компетентності молодших школярів з використанням карт пам'яті // Іноземні мови. – 2013. Вип. 2(74). – С. 13-19.
16. Городилова, Г.Г. К вопросу о характеристике начального этапа через уровень сформированности навыков и умений говорения / Г.Г. Городилова ; под ред. А.А. Миролубова, Є.Ю. Сосенко // Вопросы обучения русскому языку иностранцев на начальном этапе. – М. : Русский язык, 1976. – С. 39–45.
17. Данилевська-Бабій Г.Я. Врахування індивідуальних особливостей учнів у процесі навчання іноземної мови // Іноземні мови. – 2001. – №1. – С. 15-16.
18. Дронов В.В. Психологические и методические основы обучения иностранным языкам детей младшего возраста // ИЯШ. – 1985. – №4. – С.93-95.
19. Заброцький М.М. Основи вікової психології. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2002. – 110с.
20. Захарченко А.О. Особливості організації навчання англійської мови на ранньому етапі // Англійська мова у початковій школі. – 2008. – № 1 (38). – С. 28-31.

21. Зимняя И.А. Педагогическая психология. – М.: Логос, 2001. – С. 166-191.
22. Зимняя И.А. Психология обучения иностранным языкам в школе. – М.: Просвещение, 1991. – 220 с.
23. Калініна Л.В., Самойлюкевич І.В. Англ. мова: підруч. для 1-го кл. спец. шкіл з поглиб. вивч. англ. мови. – К.: Центр навч-метод. л-ри, 2012. – 160с.: іл.
24. Калініна Л.В., Самойлюкевич І.В. Англ. мова: підруч. для 1-го кл. загальноосв. навч. закл. – К.: Центр навч-метод. л-ри, 2012. – 112с.: іл.
25. Калініна Л.В., Самойлюкевич І.В. Англ. мова: підруч. для 2-го кл. спец. шкіл з поглиб. вивч. англ. мови. – К.: Центр навч-метод. л-ри, 2012. – 160с.: іл.
26. Карп'юк О.Д. Англ. мова: підруч. для 1-го кл. загальноосв. навч. закладів. – Тернопіль: Видавництво «Астон», 2012. – 104с.: іл.
27. Квасова О.Г. Музыкальные и подвижные игры для обучения английскому языку на начальном этапе (1-3 кл.) средней общеобразовательной школы // Иноземні мови. – 2000. – №4. – С.15-17.
28. Коваленко О.Я. Методичні рекомендації щодо вивчення іноземних мов в 2012/2013 навчальному році// Іноземні мови в сучасній школі. – К. : "Педагогічна преса", 2012. – №2.– С. 7-15.
29. Коваленко О.Я. Формування компетентнісного підходу до вивчення іноземних мов // Іноземні мови в навчальних закладах. – 2008. – №3.
30. Козачінер О.С. Формування лексичних навичок в учнів 1-го класу // Англійська мова та література. – 2008. – №3. – С. 2-3.
31. Койдан Н.М. Методична розробка інтегрованого уроку «Англійська мова – Інформатика» // Іноземні мови. – 2013. Вип. 2(74). – С. 67 - 72.
32. Колкер Я.М., Устинова Е.С., Еналиева Т.М. Практическая методика обучения иностранному языку. – М.: Академия, 2000. – С.150-155.

33. Колкер Я.М., Устинова Е.С.. Роль родного языка в обучении иностранному //Иностранные языки в школе. – 2004. – №2. – С.20-27.
34. Коломінова О.О. Формування англомовної лексичної компетенції у молодших школярів // Іноземні мови. – 2005. – №2. – С.48-51.
35. Коломінова О.О. Сучасні технології навчання англійської мови у початковій школі : методичний матеріал / О.О. Коломінова, С.В. Роман // Іноземні мови. – 2010. – № 2. – С. 40-47.
36. Кравчук Л. Побачити кожний успіх: особливості навчання лексики на початковому етапі // Іноземні мови в навчальних закладах. – 2009. – №2. – С.43–48.
37. Круківська І.А., Круківський М.М. Використання міжпредметних зв'язків на уроках англійської мови // Іноземні мови. – 2002. – № 3.
38. Круківська І.А. Реалізація міжпредметних зв'язків на уроках англійської мови// Іноземні мови. – 1998. – №4. – С.55-57.
39. Кубрякова Е.С. Типы языковых значений. Семантика производного слова. – М.: Наука, 1981. – 200 с.
40. Ладо Р. Обучение иностранному языку (научный подход) // Методика преподавания иностранных языков за рубежом. – М.: Прогресс, 1967. – С.52-84.
41. Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх навч. закладах: Підр. – К.: Академія, 2010. – С. 116-127, 214-227.
42. Леонтьев А.А. Психологические предпосылки раннего овладения иностранным языком // ИЯШ. – 1985. – №5. – С.24-29.
43. Москалюк Л.В. Ігрові завдання для контролю лексичних знань молодших школярів на уроках англійської мови // Іноземні мови. – 2006. - №3. С. 44 – 45.
44. Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навч. закладів і спец. шкіл із поглибленим вивч. іноземних мов. – К.: Видавничий дім «Освіта», 2012. – С. 8-88

45. Несвіт А.М. Англ. мова: підруч. для 1-го кл. загальноосв. навч. закладів. – К. : Генеза, 2012. – 128с.: іл.
46. Никитенко З.Н. Технология обучения лексике в курсе английского языка для детей 6-ти лет в 1 классе средней школы // ИЯШ. – 1991. – №4. – С.52-59.
47. Ніколаєва С.Ю. та інші. Методика навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах. – К.: Ленвіт, 1999. – С. 23-36.
48. Ніколаєва С.Ю. Практикум з методики викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах Посібник. Вид. 2-ге, доп. і перероб. / Кол. авторів під керівн. С.Ю. Ніколаєвої. — К.: Ленвіт, 2004. — 360 с.
49. Ніколаєва С.Ю. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика: підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / Бігич О.Б., Бориско Н.Ф., Борецька Г.Е. та ін. / за загальн. ред. С.Ю. Ніколаєвої. – К.: Ленвіт, 2013. – 590 с.
50. Панова Л.С. Обучение иностранному языку в школе. – К.: Радян.школа, 1989. – С.42-56.
51. Пассов Е.И. Основы методики обучения иностранным языкам. – М.: Русский язык, 1977. – 216 с.
52. Перспективи раннього навчання іноземних мов в Ук-ні та за кордоном: монографія/ за ред. І.В. Самойлюкевич. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. Ів. Франка, 2012. – С. 367 – 378.
53. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Англійська мова 2-11 класи (Лист Міністерства освіти і науки України № 1/11-3580 від 22.08.2001 р.) // За ред. П. Беха. – К.:Ленвіт. – 2008. – 21 с.
54. Редько В.Г. Засоби формування комунікативної компетентності у змісті шкільних підручників з іноземних мов: теорія і практика [Текст] : монографія /В.Г. Редько. – К. : Генеза, 2012. – 224 с.
55. Рогова Г.В., Верещагина И.Н. Методика обучения английскому языку на начальном этапе в общеобразовательных учреждениях. – М.: Просвещение, 2000. – С. 151-160.

56. Роман С.В. Вимоги до сучасного підручника іноземної мови для молодшої школи [Текст] / С.В. Роман, О.О. Коломінова // Іноземні мови. – 2005. – № 4. – С. 40-43.

57. Роман С.В., Коломінова О.О. Сучасні тенденції створення підручника іноземної мови для початкової школи [Текст] / О.О. Коломінова // Іноземні мови. – 2007. – № 4. – С. 40-44.

58. Роман С.В. Методика навчання англійської мови у початковій школі: навч. посіб. – К.: Ленвіт, 2005. – С. 18-42.

59. Савченко О.Я. Вивчення особистості молодшого школяра як передумова успішної організації його навчальної діяльності / О.Я. Савченко // Початкова школа – 2012. – № 3 – С. 1–6.

60. Склярєнко Н.К. Обучение речевой деятельности на английском языке в школе К.: Рад.шк. 1988. – 150 с.

61. Смирницкий А.И. Лексикология английского языка. – М.: Издательство литературы на иностранных языках, 1956. – 260 с.

62. Снегова С.В. Использование английской сказки в обучении английскому языку на начальной ступени обучения. – Москва, 1994.

63. Уфимцева А.А. Семантика слова // Аспекты семантических исследований. – М.: Наука, 1980. – С. 5-81

64. Филатов В.М. Некоторые аспекты раннего обучения иностранным языкам // ИЯШ. – 1998. – №5. – С. 17-20.

65. Формування професійної компетентності майбутніх педагогів дошкільної та початкової освіти: збірник науково-методичних праць / за заг. ред. В.Є. Литнєва, Н.Є. Колесник, Т.В. Наумчук. – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2014. – С. 425-431.

66. Шатилов С.Ф. Методика обучения немецкому языку в средней школе: Учеб. Пособие для студентов пед. ин-тов по спец. «Иностр. Яз.»- 2-е изд., дораб. – М.: Просвещение, 1986. – С. 120-130.

67. Шацкий В.Н., Коростелев В.С. Методика функционального формирования лексических навыков говорения // Коммуникативность обучения – в практику школы. – М.: Просвещение, 1985. – С.46-54.

68. Щукин А.Н. Лингводидактический энциклопедический словарь : более 200 единиц / А.Н. Щукин. – М. : Астрель : АСТ : Хранитель, 2007. – 746с.

69. Diane Phillips, Sarah Burwood, Helen Dunford. Projects with young learners. – Oxford: University press, 1999. – 157 p.

70. Sarah Phillips. Drama with children. – Oxford: University press, 1999. – 154 p.

71. Andrew Wright. Storytelling with children. – Oxford: University press, 2009. – 220 p.

72. Державний стандарт початкової освіти.[Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/17911/

73. Межпредметные связи на уроках информатики. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://informatiku.ru/2009/03/>.

74. Межпредметные связи как средство оптимизации процесса формирования языковой компетенции.[Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://bankrabort.com/work/work_12657.html.